

ASIA Maisematyölupien käsitteleminen ja sähköpostiin vastaaminen**KANTELU**

A on kantelussaan 15.4.2013 arvostellut sitä, että Hangon kaupunki kaataa puita ilman maisematyölupia. Kantelija on kertonut saaneensa 18.11.2012 tiedon, että kaupungin koillisella laidalla on kaadettu huomattava määrä puita. Osa puista on saatettu kaataa hätätyönä, mutta kantelijan mukaan myös terveitä puita on kaadettu. Lautakunta ei ole käsitellyt yhtään maisematyölupaa. Hangon kaupunkia on moitittu vastaavasta toiminnasta jo aiemmin. Metsäyönjohtaja B on vastannut kantelijan maisematyölupia koskeneeseen sähköpostiin 21.11.2012, mutta ei jatkokysymyksiä sisältäneeseen kahta viikkoa myöhemmin lähetettyyn sähköpostiin.

SELVITYS

Asiassa on pyydetty selvitystä Hangon kaupungin asianomaiselta toimielimeltä ja edellytetty varaamaan metsäyönjohtaja B:lle tilaisuus henkilökohtaisen selvityksen antamiseen sähköpostiin vastaamisen osalta.

Hangon kaupungin ympäristölautakunta on antanut selvityksen. Metsäyönjohtaja ei ole antanut henkilökohtaista selvitystä asiassa.

VASTINE

Kantelija on antanut vastineensa hankitusta selvityksestä.

RATKAISU

Saatu selvitys

Ympäristölautakunnan selvityksessä on todettu, että aiemmin puiden kaatamiseen liittyvät katselmukset suorittanut, keväällä 2013 eläkkeelle jäänyt metsäetumies B ei tuonut puiden kaatolupia ympäristölautakunnan päätettäväksi. Eläkkeelle jäämisen jälkeen puiden kaatamista koskevien asioiden käsitteleminen ja maisematyölupien valmistelu on siirtynyt maankäyttöosastolle, jonka tehtävä se johtosäännönkin mukaan on. Ympäristölautakunnan mukaan maisematyö-

lupiin liittyvää prosessia on nyt tarkistettu ja aiempaa useampi puunkaato käsitellään ympäristölautakunnassa maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:n mukaisesti.

Selvityksen mukaan metsäetumies B ei ole vastannut kantelijan sähköpostiin ilmeisesti eläkkeelle jäämisen kiireistä johtuen sekä siksi, että käytännön prosessit olivat siirtymässä maankäyttöosastolle.

Arviointi

Maisematyölupien tarpeen arviointi

Perustuslain 2 §:n 3 momentin mukaan julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin. Kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia.

Selvityksessä ei ole otettu selkeää kantaa siihen, miten kantelussa esille otettujen kaupungin koillisella laidalla kaadettujen puiden kaatamista on kaupungissa käsitelty. Käytettävissäni olevan varsin yleisellä tasolla olevan selvityksen perusteella puiden kaatamiseen ja maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:n mukaisen maisematyöluvan tarpeen arviointiin liittyvät käytänteet eivät ole olleet täysin lainmukaisessa ja asianmukaisessa tilassa Hangon kaupungissa. Selvityksen mukaan kaupunki on ryhtynyt toimenpiteisiin maisematyölupien valmisteluun ja käsittelyyn liittyvän menettelyn saattamiseksi lain- ja asianmukaiseen tilaan metsätyönjohtajan jäätyä eläkkeelle ilmeisestikin keväällä 2013.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen on toimenpideratkaisussa (dnro OKV/372/1/2009) 30.8.2011 kiinnittänyt vastaisen varalle Hangon kaupungin huomiota puiden kaatamiseen vaadittavan maisematyöluvan tarpeeseen osayleiskaavassa luonnonsuojelualueeksi osoitetulla alueella. Päätöksessä on kiinnitetty huomiota myös oikeuskanslerin perustuslainmukaiseen oikeuteen saada lainmukaisten tehtäviensä suorittamiseksi valvottavalta viranomaiselta riittävä selvitys.

Sähköpostiin vastaaminen

Hallintolain 8 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on toimivaltansa rajoissa annettava asiakkailleen tarpeen mukaan hallintoasian hoitamiseen liittyvää neuvontaa sekä vastattava asiointia koskeviin kysymyksiin ja tiedusteluihin. Neuvonta on maksutonta.

Sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain 12 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on viipymättä ilmoitettava sähköisen asiakirjan vastaanottamisesta lähettäjälle. Ilmoitus voidaan toimittaa tietojärjestelmän välityksellä automaattisena kuittauksena tai muutoin. Vastaanottamisesta ilmoittaminen ei vaikuta asian käsittelyn edellytyksiin, joista säädetään erikseen.

Selvityksen perusteella nyttemmin eläkkeelle jäänyt Hangon kaupungin metsätyönjohtaja B ei ole vastannut kantelijan jatkokysymyksiä koskeneeseen sähköpostitiedusteluun eikä ilmeisesti mikään muukaan kaupungin taho ole vastannut kantelijalle. Selvityksessä esitetyt syyt vastamatta jättämiselle eivät ole lainmukaisia eivätkä poista vastaamisvelvollisuutta.

Hangon kaupungin tulee osaltaan huolehtia siitä, että sen hallinnon virkamiehet ja muut työntekijät noudattavat hallintolain ja sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain säännöistä sähköpostitse tulleisiin asiointia koskeviin kysymyksiin ja tiedusteluihin vastaamisessa.

Johtopäätökset ja toimenpiteet

Perustuslain 2 §:n 3 momentin perusteella kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia. Hangon kaupungin huomiota maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:ssä säädetyn maisematyöluvan hakemisen tarpeeseen on kiinnitetty apulaisoikeuskanslerin sijaisen toimenpiteellä jo 30.8.2011. Hangon kaupunki on nyt käsiteltävänä olevaan kanteluun antamassaan selvityksessä 11.9.2013 ilmoittanut ryhtyneensä toimenpiteisiin maisematyöluvien valmisteluun ja käsittelyyn liittyvän menettelyn saattamiseksi lain- ja asianmukaiseen tilaan ilmeisestikin vasta vuonna 2013. Vaikka Hangon kaupunki on nyt ryhtynyt toimenpiteisiin asiassa, on näissä oloissa lakisidonnaisuuden periaatteen ja oikeuskanslerin toteuttaman laillisuusvalvonnan kannalta tarpeen kiinnittää uudelleen Hangon kaupungin huomiota maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:n noudattamiseen jatkossa.

Kiinnitän myös vastaisen varalle Hangon kaupungin huomiota hallintolain 8 §:n 1 momentin ja sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain 12 §:n 1 momentin noudattamiseen sähköpostitse tulleisiin tiedusteluihin vastaamisessa.

Kantelu ei ole johtanut muihin laillisuusvalvonnallisiin toimenpiteisiin.

Oikeuskansleri

Jaakko Jonkka

Vanhempi oikeuskanslerinsihteeri

Minna Pulkkinen

OIKEUSKANSLERINVIRASTO
